

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-728/08-09

Název školy: Gymnázium J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo
nábř. 682

Adresa: Tylovo nábř. 682, 500 02 Hradec Králové

Identifikátor: 600 011 674

IČ: 62 690 060

Místo inspekce: Gymnázium J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo nábř. 682

Termín inspekce: 1. – 4. prosince 2008

Předmět inspekční činnosti:

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v Gymnáziu J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo nábř. 682.

Charakteristika školy

Právnícká osoba s názvem Gymnázium J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo nábř. 682 vykonává činnost střední školy a školní jídelny. Jejím zřizovatelem je Královéhradecký kraj se sídlem na adrese Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové. Do rejstříku škol a školských zařízení byla zapsána dne 1. ledna 2005.

Ve školním roce 2008/2009 jsou ve střední škole realizovány tyto obory vzdělání:

79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné (čtyřleté studium),

79-41-K/402 Gymnázium – matematika (čtyřleté studium, dobíhající obor).

K termínu inspekce se ve střední škole (dále škole) vzdělávalo 605 žáků, kteří byli umístěni celkem ve 20 třídách (z toho 2 matematické třídy). Celková kapacita školy je 640 žáků.

Výuka v obou oborech vzdělání probíhá podle školních učebních dokumentů, které vycházejí z celostátně platných učebních programů pro gymnázia. Ve školním roce 2006/2007 došlo v rámci navýšeného počtu disponibilních hodin k posílení zejména počtu hodin výuky jazyků, dále pak matematiky, fyziky, chemie a základů společenských věd. Obsah vzdělávání byl inovován v souladu s národními cíli v oblasti vzdělávání. Široká a pestrá nabídka volitelných předmětů (v současném 3. ročníku realizováno 11 a ve 4. ročníku 21 různých volitelných předmětů), doplněná některými nepovinnými předměty (např. seminářem z matematiky, který je nabízen žákům již od 1. ročníku), umožňuje včasnou profilaci žáků v souladu s jejich zájmy a kariéřním zaměřením. Žáci se od 1. ročníku učí 2 cizí jazyky - angličtina je prvním jazykem, jako druhý jazyk se vyučuje

němčina, ruština, španělština a francouzština. Od 3. ročníku mají žáci možnost volitelného třetího jazyka a volitelnou konverzaci s rodilými mluvčími. Ve 3. a 4. ročníku je nabízen volitelný latinský jazyk. Škola získala povolení vyučovat předmět informatika a výpočetní technika v anglickém jazyce (výuka probíhá od školního roku 2007/2008).

V současné době učitelé vytvářejí školní vzdělávací program (dále ŠVP) ve spolupráci s dvěma určenými koordinátory. Oba koordinátoři a všichni učitelé byli v oblasti tvorby ŠVP proškoleni.

Ředitel školy pracuje ve funkci od roku 2005. Postupně se snaží zavádět moderní formy řízení školy (rozdělení a přenos kompetencí, systém hodnocení pedagogických pracovníků, zintenzivnění hospitační činnosti).

Pedagogický sbor prošel náročnou generační obměnou. Řada pedagogů odešla do důchodu a na jejich místa nastoupilo v posledních třech letech více než 20 nových učitelů. Průměrný věk pedagogického sboru se výrazně snížil. Ve školním roce 2008/2009 pracuje ve škole celkem 59 učitelů včetně ředitele školy a jeho zástupců. Kromě dvou učitelů, kteří dokončují studium pedagogické fakulty a jsou zaměstnáni na částečný úvazek, splňují všichni ostatní podmínky odborné kvalifikace a jejich odborné zaměření je plně využíváno.

Školní areál tvoří objekty, které jako celek projektoval architekt Josef Gočár. Tato stavba je ve vlastnictví Královéhradeckého kraje a patří mezi významné památkově chráněné objekty v Hradci Králové. Mezi budovami se nachází sportovní hřiště s umělým povrchem. Velkoryse projektované prostorné chodby, schodiště i vlastní učebny poskytují dobré prostorové podmínky, avšak současný stav některých stavebních i technologických prvků budov není již vyhovující a vyžaduje kompletní rekonstrukci.

V posledních třech letech se vedení školy zaměřilo na zlepšení vybavení školy moderní výpočetní technikou a výukovými programy. Počítačová síť byla instalována do všech prostor školy, v kabinetech učitelů jsou počítače a velká část komunikace uvnitř školy probíhá elektronicky. Byla vybudována multimediální učebna s 32 pracovními místy a zakoupena první interaktivní tabule, která je umístěna v rozvrhově nezařazené učebně, aby mohla být využívána podle potřeby. Odborné učebny byly vybaveny dataprojektory. Došlo také k přestěhování a vhodnějšímu umístění učeben výtvarné a hudební výchovy a druhé učebny výpočetní techniky. Všechny učebny jsou postupně zařizovány novým nábytkem. Realizována byla generální oprava laboratoří biologie a chemie a zřízena nová posilovna. Došlo k nutným opravám kanalizace, vody a topení a úpravám ve školní jídelně vzhledem k potřebě zajištění stravování pro Obchodní akademii Hradec Králové.

Pro výuku jsou k dispozici všechny potřebné odborné učebny a laboratoře. Dvě tělocvičny jsou sice menších rozměrů, ale jsou dobře materiálně vybavené a pro výuku tělesné výchovy spolu s venkovním sportovištěm zcela postačující. Při současném počtu žáků a tříd slouží jako kmenové i některé učebny odborné a žáci se o přestávkách mezi učebnami přemisťují. To vede k určité anonymitě prostředí, jejímž důsledkem může být to, že většina tříd není esteticky upravená, chybí jakákoli výzdoba, nástěnky jsou prázdné a stejně jako nábytek často poškozené, v některých třídách je poškozená i malba. Ve škole je historická „profesorská“ knihovna, která prochází v současné době katalogizací, dále žákovská knihovna a studovna. Aktuální odborné svazky mají učitelé ve svých kabinetech. Ve vestibulu 1. patra byly zřízeny relaxační prostory pro žáky, ve vestibulu 2. patra galerie.

Na veřejnosti se škola prezentuje úspěšně (grantová a projektová činnost, spolupráce s partnerskými školami, charitativní akce, webové stránky, nadstandardní mimoškolní činnost pro žáky, velmi dobré výsledky žáků v řadě okresních, krajských i celostátních soutěžích).

Ekonomické a materiální předpoklady

Právnícká osoba Gymnázium J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo náměstí 682 hospodařila v letech 2006 až 2008 zejména s finančními prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a s účelovými neinvestičními dotacemi. Dále škola hospodařila s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele, s finančními prostředky z grantů z rozpočtu kraje, s finanční podporou od Statutárního města Hradec Králové a s finančními prostředky z grantu Evropské unie. Škola hospodařila také s peněžními prostředky získanými vlastní činností, s finančními prostředky ze zisku z doplňkové činnosti, s prostředky svých fondů a s peněžními dary od právnických osob (Marius Pedersen a. s.).

Finanční prostředky na přímé výdaje na vzdělávání použila škola v posledních třech letech v souladu s účelem jejich poskytnutí. Výše finančních prostředků umožňovala nejen vyplácení nárokových složek platu, ale také přiznání a vyplácení osobních příplatků a odměn za mimořádnou práci, což přispělo k vytvoření příznivých podmínek pro motivaci pedagogických pracovníků a k zajištění personálního rozvoje školy. V roce 2008 byly škole ze státního rozpočtu přiděleny finanční prostředky na rozvojový program ve vzdělávání za účelem zvýšení nenárokových složek platů, které řediteli školy umožnily lépe ocenit pedagogické pracovníky dosahující dlouhodobě kvalitních výsledků pedagogické práce, a to bez ohledu na počet let pedagogické praxe.

V roce 2007 byl zaznamenán pokles přímých ostatních neinvestičních výdajů (ONIV) na jednoho žáka oproti roku 2006, který byl způsoben minimálním přidělem účelových prostředků na zajišťování standardních informačních a komunikačních technologií v rámci projektu Státní informační politiky ve vzdělávání. Z prostředků ONIV jsou ze státního rozpočtu poskytovány finanční prostředky na výdaje vymezené ve školském zákoně (např. na učební pomůcky). Dotace ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání pokryly v letech 2006 a 2007 v průměru 84 % celkových ročních neinvestičních nákladů školy.

Ze státního rozpočtu byly v roce 2006 poskytnuty účelové finanční prostředky na „Státní informační politiku ve vzdělávání na zajištění vzdělávání pedagogů v oblasti informačních a komunikačních technologií“ s podmínkou finanční spoluúčasti školy. Pro další podporu výuky z této dotace škola zajistila proškolení pedagogů, zakoupila nové počítače a výpočetní techniku do učeben, odbornou literaturu, licenci vzdělávacího programového vybavení a zaplatila náklady na připojení k internetu. V roce 2007 byla škole poskytnuta účelová dotace v rámci rozvojového programu „Podpora pokrytí konektivity škol v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání“. Finanční prostředky z této neinvestiční dotace pokryly jen malou část výdajů spojených se zvýšením počtu stanic s přístupem na internet. Výše přidělených prostředků byla zcela nedostačující. Rozšíření infrastruktury informačních a komunikačních technologií, nákup nástrojů vzdělávacího programového vybavení a úhrady licencí financovala škola z 96 % ze svých zdrojů. Prostřednictvím zlepšených podmínek pro informační a komunikační technologie tak škola umožnila žákům dosáhnout potřebné úrovně informační gramotnosti.

Dalšími účelovými prostředky ze státního rozpočtu, které byly škole přiděleny v letech 2006 a 2007, byly finanční prostředky dotace na pokrytí nákladů gymnázií na posílení platných učebních plánů gymnázií o dvě nové disponibilní vyučovací hodiny pro každý ročník vzdělávacího cyklu. Finanční prostředky těchto rozvojových programů umožnily posílit úroveň vzdělávání žáků v oblastech a předmětech profilace školy (českého jazyka a literatury, základů společenských věd, chemie, fyziky a matematiky). Rozvojové programy byly realizovány v souladu se stanovenými úkoly a cíli.

Management školy se snaží zpracováním projektů, předkládáním žádostí a aktivním zapojením do různých rozvojových programů a projektů zlepšovat ekonomické podmínky školy. Úspěšnost školy při získávání finančních prostředků je velmi vysoká. Takto získané

finanční prostředky přispívají ke zkvalitnění výuky. Zlepšování materiálního vybavení školy je v posledních letech velmi zřetelné (vybavení výpočetní technikou, nový nábytek v některých učebnách, interaktivní tabule, moderní laboratoře aj.).

Kromě příspěvku na provozní výdaje poskytl škole zřizovatel ze svého rozpočtu investiční dotaci, ze které byla v roce 2006 zakoupena telefonní ústředna. Z rozpočtu kraje byly poskytnuty příspěvky na vybudování fyzikální a chemické laboratoře se systémem ISES (Školní experimentální systém pro měření a řízení experimentů ve fyzice, chemii a biologii ve spolupráci s počítačem). Pro výuku jazyků byl zakoupen další dataprojektor. Další účelové prostředky z rozpočtu kraje byly v roce 2007 poskytnuty na Projekt mezinárodní spolupráce s partnerskou školou v Belgii. V roce 2008 byly využity z příspěvku na provoz a z dotačního programu např. na modernizaci laboratoře chemie, na realizaci akce s názvem „Mezi mosty - raftový závod královéhradeckých středních škol“, dále na podporu práce školy s talentovanými žáky a také na realizaci akce „E-learning jako alternativní vyučovací metoda přírodovědných předmětů“. Každý rok jsou z rozpočtu kraje poskytnuty prostředky na organizaci Matematického korespondenčního semináře.

Finanční podporu na různé projekty poskytlo škole ve sledovaném období rovněž Statutární město Hradec Králové. Jednalo se např. o neinvestiční příspěvky na úhradu kulturních aktivit spojených s 80. výročím otevření budovy gymnázia a na podporu volnočasových aktivit mládeže.

Za významné finanční pomoci nadace ČEZ mohl být realizován projekt „Relata refero“, při kterém žáci formou rozhovorů s pamětníky mapovali období totality ve škole. Výsledkem projektu je kniha s názvem „Dějiny Gymnázia J. K. Tyla v období totality očima pamětníků“.

Analýzou dokumentace školy bylo zjištěno, že dalším zdrojem financování aktivit žáků nad rámec standardní výuky byly finanční prostředky poskytnuté na základě grantové smlouvy Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy na probíhající projekt partnerství škol Comenius, který je zaměřen na mezinárodní rozvoj společných vzdělávacích projektů pro žáky. Přidělené finanční prostředky škola využije na úhradu výdajů spojených se zahraničními výměnnými pobyty žáků a pedagogických pracovníků v průběhu let 2008 až 2010. V roce 2008 byly v rámci tohoto projektu čerpány prostředky na výdaje spojené s pobytem koordinátorů projektu TechArt v Itálii.

Škola realizuje rovněž doplňkovou činnost v oblastech stravování cizích strážníků a pronájmu tělocvičny, hřiště a bytu. Zisk z doplňkové činnosti využívá škola ve prospěch své hlavní činnosti, tj. ke zkvalitňování výuky žáků školy.

V letech 2006 – 2008 škola postupně modernizovala své vybavení (např. nová výpočetní technika, závěsný systém obrazů, montáž žaluzií do oken). Nejvyššími nákladovými položkami byly opravy rozvodů systému řízené regulace tepla, odstranění následků havárie ucpaného kanalizačního potrubí a elektroinstalace. V souvislosti se záměrem generální opravy památkově chráněného objektu areálu školy jsou rozsáhlé rekonstrukční akce pozastaveny.

V nepříliš dobrém technickém stavu budovy, která je zapsána v Ústředním seznamu kulturních památek, a rovněž v nepříliš povedených rekonstrukcích školní jídelny, tělocvičny a hřiště v minulých letech lze spatřovat určité riziko dalšího rozvoje školy. Významnou nákladovou položkou v roce 2007 bylo vypracování projektové dokumentace na generální opravu areálu školy. Oprava by měla vést i k energetickým úsporám, ke splnění stále se zpřísňujících hygienických a bezpečnostních požadavků, měla by umožnit vzdělávání žáků s tělesným a smyslovým postižením. V souladu se záměry regionu i města byly prostřednictvím kraje podány tři žádosti o financování rekonstrukce areálu školy z fondů Evropské unie, jednalo se o prostředky z Evropského fondu regionálního rozvoje

(životní prostředí), dále z Regionálního operačního programu a třetí byla žádost o přidělení prostředků ze strukturálních fondů (Integrovaný operační program v rámci Integrovaného plánu rozvoje měst). Žádostem nebylo vyhověno.

Škola využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem, na který jí byly přiděleny. Úspěšně vyhledává i další zdroje financování. Získané materiální a finanční zdroje používá škola k podpoře strategických priorit při zajišťování kvalitních podmínek pro vzdělávání.

Hodnocení školy

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Základní informace o vzdělávací nabídce a podmínkách přijímání ke vzdělávání jsou aktuálně zveřejňovány na webových stránkách školy.

Rovnost v přístupu ke vzdělávání byla pro uchazeče zajištěna stanovením jednotných kritérií, která nediskriminovala žádnou skupinu uchazečů. Tato kritéria byla v rámci přijímacího řízení dodržena a přijímací řízení proběhlo v souladu s platnými právními předpisy.

Individuální poradenská a konzultační činnost pro žáky a jejich zákonné zástupce je zajišťována výchovným poradcem v rámci konzultačních hodin. Informace o poradenském systému jsou k dispozici na webových stránkách školy. Rovnost přístupu k poradenským službám je školou řádně zajištěna pro všechny žáky. Žákům 1. ročníků jsou předávány potřebné informace v rámci jejich dvoudenního adaptačního soustředění a dále v rámci pořádaných besed s pracovníky střediska výchovné péče Domino. Pro žáky 3. a 4. ročníků jsou v oblasti kariérního poradenství organizovány besedy s výchovným poradcem a pracovníky úřadu práce.

Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola nevykazuje, avšak v návaznosti na výsledky žáků v komerčních testech jasně identifikuje předpoklady a schopnosti jednotlivých žáků. Ve škole se tak daří pracovat jak se žáky s výrazným nadáním, tak i se žáky s potenciálními riziky neúspěšnosti. Práce s těmito žáky je koordinována třídními učiteli v úzké spolupráci s vedoucími předmětových komisí, výchovným poradcem i vedením školy. Individuálně jsou s těmito žáky konzultovány jejich vzdělávací potřeby a problémy a je jim nabízena odpovídající podpora a poradenská pomoc. Závažnější rizika neúspěšnosti jsou řešena ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků a odbornými poradenskými institucemi. Zápisy vedené z těchto jednání obsahují vždy návrh konkrétního opatření. Účinnost přijatých opatření je sledována v rámci pedagogických rad.

Rovnost příležitostí ke vzdělávání je školou zajištěna. Škola vytváří pro vzdělávání všech žáků rovné podmínky. Zavedený systém pomoci a podpory žákům v oblasti vzdělávání je funkční a je příkladem dobré praxe.

Vedení školy

Hlavní dlouhodobé cíle školy jsou formulovány v koncepci školy nazvané Strategický plán rozvoje na roky 2009 až 2015. Koncepce obsahuje jasně definované úkoly, vychází z posouzení dosaženého stavu školy a analýzy konkrétních podmínek. Jde o druhou koncepci od nástupu ředitele do funkce. Koncepce odpovídá dlouhodobým záměrům vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky a Královéhradeckého kraje. Její součástí jsou význam školy, vize a SWOT analýza. K jednotlivým koncepčním cílům je vždy stanoven akční plán s časovým horizontem plnění. Jednotlivé fáze naplňování cílů jsou sledovány a pedagogičtí pracovníci jsou s jejich stavem průběžně seznamováni.

Koncepce byla vypracována členy strategického týmu v čele s ředitelem školy ve spolupráci s profesionální firmou.

Činnost školy je organizována na základě průběžně aktualizovaného plánu práce školy, vedeného v programu Bakalář. Plán je přístupný učitelům na vnitřní síti. Obsahuje konkrétní termíny a jmenovitě stanovenou odpovědnost za plnění jednotlivých úkolů a organizaci akcí. Zpracovány jsou rovněž některé další dílčí plány, týkající se jednotlivých oblastí práce školy (např. plány práce předmětových komisí, plán práce výchovného poradce, plán ICT).

Tematické plány jsou dvouúrovňové – obecný plán vypracuje předmětová komise, učitelé při výuce vycházejí z vlastních tematických plánů. Ty jsou kontrolovány vedením školy a v rámci autoevaluace je hodnotí rovněž předmětové komise, které průběžně vyhodnocují i svoji činnost.

Vlastní hodnocení školy bylo zpracováno v souladu s ustanoveními příslušného právního předpisu a podle struktury schválené pedagogickou radou. Vedoucí autoevaluačního týmu byla jmenována zástupkyně ředitele pro vnější vztahy. Při zpracování vlastního hodnocení byla použita řada různých metod mj. dotazníků zadávaných žákům, rodičům i učitelům, nově i v elektronické podobě. Výsledky dotazníků jsou konzultovány se studentskou radou, její názory jsou rovněž vzaty v úvahu při zpracování tohoto dokumentu. Vlastní hodnocení nejen popisuje dosažený stav, ale obsahuje i opatření s uvedenou konkrétní odpovědností. Frekvence zpracování je po dvou letech. Ve školním roce, kdy není vytvořeno vlastní hodnocení, je vypracována průběžná zpráva za školní rok s obdobnou strukturou.

Výroční zprávy o činnosti školy jsou stručné a velmi přehledné, obsahují všechny předepsané náležitosti a jsou každoročně projednávány ve školské radě. V letošním školním roce však výroční zpráva za školní rok 2007/2008 projednána ve školské radě nebyla, školská rada se nesešla.

Ředitel školy splňuje stanovené předpoklady pro výkon své funkce, plní všechny určené povinnosti ředitele školy a vede dokumentaci podle školského zákona. Při řízení vychází z Organizačního řádu, který obsahuje přehledné organizační schéma školy, přehled funkcí ve škole i pracovní náplně. Rozdělení kompetencí mezi zástupce pro vnitřní vztahy, zástupce pro vnější vztahy a zástupkyni pro ekonomiku a provoz je funkční, podrobně zpracované a odpovídá reálné situaci ve škole. Významným materiálem je Provozní řád, který je koncipován jako soubor vnitřních dokumentů a metodických pokynů řešících jednotlivé oblasti činnosti školy. Spolupráci s ostatními členy vedení školy hodnotí ředitel jako nadstandardní. Napjatá situace ve škole vzniklá v souvislosti s nástupem nového ředitele do funkce se zklidnila a atmosféra v kolektivu se postupně zlepšuje.

Vedení školy zajišťuje dostatečnou informovanost zaměstnanců. Aktuální informace jsou zveřejňovány především prostřednictvím vnitřní informační sítě, vyvěšovány na nástěnce ve sborovně a předávány zaměstnancům na provozních poradách svolávaných operativně podle potřeby.

Informace o průběhu, podmínkách a výsledcích vzdělávání jsou vyhodnocovány v jednáních pedagogické rady, která se schází pravidelně šestkrát ročně, případně i v mimořádných termínech. Projednává výsledky výchovně-vzdělávací práce, výchovná opatření a zabývá se nejdůležitějšími pedagogickými dokumenty školy. Z jednání pedagogické rady jsou pořizovány záznamy.

Kontrolní činnost vykonávají všichni členové vedení školy. Hospitační činnost provádějí ředitel školy, zástupkyně pro vnější vztahy, zástupce pro vnitřní vztahy a metodik-didaktik. Četnost hospitací a kontrol je dostačující. Hospitační a kontrolní činnost doložili všichni

vlastními jednotně vedenými záznamy, které obsahují konkrétní závěry. Rozbor provedené ředitelem školy v rámci pohospitačních rozhovorů s učiteli dobře charakterizovaly sledované hodiny. Menší nedostatky příležitostně zjišťované kontrolní činností řeší ředitel školy okamžitě s konkrétními osobami, v případě potřeby i v obecné rovině při jednáních pedagogické rady. Opakované závažné nedostatky u několika pracovníků vyřešil v souladu se zákoníkem práce.

Strategické záměry a plány odpovídají reálným podmínkám školy. Oblast plánování a strategie je kvalitně propracovaná. Řízení školy je funkční, ředitel školy má jasnou představu o cílech, kterých chce dosáhnout, a postupně ji naplňuje.

Předpoklady pro řádnou činnost školy

K dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) přistupuje škola systematicky a efektivně. V období posledních tří let kladl ředitel školy důraz na vzdělávání k tvorbě ŠVP a k využívání moderních metod výuky. Tato školení byla organizována ve škole pro všechny učitele. Z přehledu vzdělávacích akcí, které absolvovali učitelé ve školních letech 2006/2007 a 2007/2008 vyplývá, že není zanedbáváno ani vzdělávání v předmětových odbornostech. V uvedeném období se učitelé školy zúčastnili celkem 92 takových akcí. V současné době ředitel školy preferuje vzdělávání zaměřené na prohlubování dovedností v pedagogických, psychologických a sociálních aspektech pedagogické práce, na zavádění inovačních metod a informačních technologií do výuky, na získání znalostí v grantové problematice, v oblasti BOZP a školské legislativy. Účast učitelů je korigována tak, aby především odpovídala stanoveným potřebám školy. Pokud mají pedagogové zájem o jiné semináře mimo rámec preferencí školy, je jim účast umožňována v rámci studijního volna.

Od září 2008 nastoupili do školy tři začínající učitelé. Generační obměna pedagogického sboru a značný počet nových (především začínajících učitelů) vedl ředitele školy k vypracování systému přijímání uchazečů a uvádění nových učitelů do praxe. Vzhledem k značnému zájmu o výuku na této škole procházejí uchazeči výběrovým řízením. V některých případech si vedení školy vybírá již mezi studujícími a zaměstnává je na část úvazku. Pro adaptaci nových učitelů v prvním roce jejich činnosti vydal ředitel školy metodický pokyn, který obsahuje konkrétní úkoly adaptačního procesu, jmenování garanta pro každého učitele a pravidelné písemné vyhodnocování programu v intervalu tří měsíců.

Odpovědnost za zajištění bezpečného prostředí nese dle organizačního schématu ředitel školy. Výchovný poradce a metodik prevence, pracovník BOZP i zdravotník s přesně stanovenými kompetencemi a náplní práce podléhají jednotnému vedení. Školní řád, provozní řády, předpisy a stanovená opatření určují přesná pravidla chování žáků tak, aby byla zajištěna prevence vzniku možných úrazů. Nejvíce úrazů vzniklo při hodinách tělesné výchovy, méně na lyžařských kurzech, o přestávkách, během výletů a exkurzí. V rámci uceleného systému adaptace nových zaměstnanců je řešena i oblast BOZP. Široké spektrum organizovaných aktivit v různých oblastech činnosti školy přispívá velkou měrou ke zdravému psychickému i fyzickému vývoji žáků. Zkušený metodik prevence v minulosti řešil ojedinělé případy záškoláctví, kouření a alkoholu.

DVPP je plánováno a organizováno efektivně. Škola vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika včetně šikany a přijímá opatření k jejich minimalizaci. Je třeba aktualizovat provozní řády, které byly vytvořeny a jsou parafovány ještě předchozím vedením školy.

Současné předpoklady školy pro realizaci vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni.

Partnerství

Do života školy se rodiče žáků mohou zapojit prostřednictvím Občanského sdružení Vítěz, které vzniklo před dvěma roky. Každoročně škola organizuje maturitní ples a Den otevřených dveří, který pořádá především pro potencionální žáky budoucích 1. ročníků a jejich rodiče. Přehled o všech akcích školy získávají rodiče žáků prostřednictvím webových stránek, zpřístupněním elektronické třídní knihy mohou kontrolovat i docházku svých dětí do školy. Třídní informativní schůzky pro rodiče organizuje vedení školy třikrát do roka.

Velmi dobré výsledky spolupráce má škola na mezinárodním poli, kde se podařilo vytvořit vazby v USA a v Rusku. Na podzim roku 2007 v rámci programu výměna administrátorů organizovaného Fulbrightovou komisí byla zástupkyně pro vnější vztahy na stáži ve školách v Plainfieldu v New Jersey. V následujícím roce navštívil gymnázium ředitel střední školy z USA. V době jeho pobytu uskutečnili žáci obou škol několik společných videokonferencí. Prostřednictvím cestovní kanceláře, která organizuje studentské zájezdy do Sankt Peterburku, byla navázána spolupráce se zdejší střední školou. Předmětová komise ruského jazyka (dále RJ) dlouhodobě spolupracuje s Ruským střediskem vědy a kultury v oblasti výuky RJ (exkurze, vyučovací hodiny pro žáky školy, Klub studujících ruský jazyk, organizace mezinárodních zkoušek v RJ). Již třetím rokem pokračuje ve škole seminář připravující žáky k mezinárodní jazykové zkoušce z RJ pro prahovou úroveň znalostí a dovedností a ve spolupráci s katedrou slavistiky Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové je zajištěna výuka ve volitelném předmětu konverzace v RJ.

O prázdninách se zúčastnilo několik žáků a dva pedagogové mezinárodní výměny mládeže v německém Lindlaru. Cílem výměny bylo poznat život v jiných státech EU a naučit se demokratickým způsobům rozhodování, prezentaci vlastního města a regionu a poznat kulturu zúčastněných zemí: Německa, Velké Británie, Slovenska, Polska, Chorvatska, Itálie, Francie a Česka.

Nadále pokračuje i spolupráce s Goethe – institutem Praha a Goethe – centrem Pardubice, kde žáci získávají certifikát o dosažené úrovni znalostí německého jazyka. Pro výuku fyziky je pro žáky ve spolupráci s Matematicko-fyzikální fakultou Univerzity Karlovy zajištěna pravidelná přednášková činnost. V oblasti studia výtvarné výchovy pokračuje spolupráce s Komorou architektů v Hradci Králové a s Galeríí Rudolfinum v Praze, kam pravidelně jezdí žáci na výstavy a besedy. Úzký kontakt má škola s Mendelovou univerzitou v Brně a Ústavem nábytku, designu a bydlení. Každoročně škola zajišťuje technické zázemí slavnosti Nábřeží řemeslníků pro širokou veřejnost.

V uplynulém školním roce se ředitel školy zaměřil na charitativní činnost (pomoc žákům a mládeži s postižením). Navázal kontakty se Speciální školou a Diagnostickým ústavem v Hradci Králové (žáci gymnázia pro ně zajišťovali turnaj ve stolním tenisu a zorganizovali sbírku hraček). V září 2007 se konala veřejná sbírka občanského sdružení Život dětem ve prospěch dětských nemocničních oddělení v ČR, které se zúčastnilo 20 žáků. Na této akci se škola podílí pravidelně každý rok. Pod záštitou Českého paralympijského týmu se pořádal v dubnu 2008 6. ročník veřejné sbírky, jíž se účastnilo 10 žáků. Získané finanční prostředky byly použity na vytvoření sportovního zázemí pro děti s handicapem registrované ve sportovních svazech.

Ředitel školy vyvinul dostatečnou snahu a zajistil řádné podmínky pro volbu nových členů školské rady (školská rada zvolená na období let 2005 - 2008 svoji funkci řádně neplnila).

Tradiční a úspěšná je práce Studentské rady (dále SR), která úzce spolupracuje s vedením školy. Je samostatným orgánem, jenž zcela naplňuje své poslání a napomáhá k vytváření pozitivního vztahu mezi žáky a vedením školy. Rada se schází pravidelně jednou za čtrnáct

dní, podle potřeby i v mimořádných termínech. Z rozhovoru s výborem SR vyplývá, že ředitel školy pravidelně jedná se zástupci žáků a řeší s nimi předkládané problémy a podle možnosti se snaží vyhovět jejich požadavkům. Členové výboru SR hodnotí spolupráci s ředitelem školy jako velmi dobrou a vstřícnou.

Z průběžné zprávy vlastního hodnocení vyplývá, že se škole nedaří uzavřít a realizovat partnerské smlouvy s ostatními subjekty na delší období. Proto se škola zaměřuje na jednorázové projekty. V současnosti probíhají dva projekty s partnery z Belgie, Itálie a Španělska. V letošním říjnu započala jednání o spolupráci a partnerství s Gymnáziem v Kutné Hoře v oblasti tvorby ŠVP v předmětu dějepis.

Škola má zájem navazovat nové kontakty a v souladu s tím vyvíjí vysokou aktivitu. Daří se jí velmi dobře zejména v oblasti krátkodobých projektů. Určité rezervy jsou podle vlastního hodnocení školy v realizaci akcí a účasti rodičovské veřejnosti na nich. Problematická se ve sledovaném období jevila nefunkčnost školské rady, která se scházela sporadicky.

Průběh vzdělávání

Při organizaci vzdělávání škola respektuje pravidla stanovená příslušnou vyhláškou. Probírané učivo ve sledovaném vzdělávání bylo v návaznosti na obsah učiva uvedeného v tematických plánech. Při jejich tvorbě učitelé respektovali požadavky stanovené platnými učebními osnovami jednotlivých předmětů.

Výuka společenskovedních předmětů

Předměty český jazyk a literatura, dějepis a základy společenských věd jsou doplněny pestrá nabídkou volitelných seminářů. Materiální zázemí pro výuku předmětů je velmi dobré. Učitelé v rámci předmětových komisí připravují pro žáky řadu odborných exkurzí, besed a přednášek. Žáci se pravidelně účastní školních a okresních olympiád z českého jazyka a literatury a dějepisu a dosahují v nich dobrých výsledků. Již tradičně ve škole probíhá zážitkový kurz pro žáky 3. ročníků s názvem Čtyři dny v reálném socialismu.

Rozdíl v pracovních stylech jednotlivých vyučujících českého jazyka a literatury byly značné. Frontální výuka byla realizována téměř ve všech hodinách. Vyučující preferovali klasické formy práce (výklad, řízený rozhovor), jen ojediněle se u některých učitelů objevila snaha zařadit kooperativní metody výuky. Někteří z nich dovedně upevňovali mezipředmětové vazby a dávali žákům příležitost diskutovat, jejich odpovědi však ne vždy důsledně korigovali z hlediska spisovnosti. Jen žáci čtvrtých ročníků ve dvou efektivně vedených literárních hodinách prokázali, že se umí velmi dobře vyjadřovat a jsou schopni vystupovat před ostatními spolužáky. Svůj názor formulovali srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule. Byly však sledovány i hodiny s nízkou aktivitou žáků.

V hodinách dějepisu a základů společenských věd učitelé formou problémových otázek aktivizovali žáky ke komunikaci a využití odborné terminologie. Žáci měli dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů a postojů k probíraným tématům. Většina žáků se vyjadřovala srozumitelně a většinou spisovně. Pokud došlo k použití nespisovných výrazů, učitelé žáky vedli k opravení formulace.

Téměř výjimečně byli žáci v hodinách hospitovaných předmětů průběžně hodnoceni. Chybělo formativní hodnocení výkonů a pracovních výsledků jednotlivých žáků, vyzývání žáků k sebehodnocení, v některých hodinách i shrnutí učiva a závěrečné hodnocení.

Výuka matematiky

V rámci povinné matematiky jsou v každém ročníku realizována matematická cvičení pro půlenou třídu. Volitelný matematický seminář je určen pro žáky posledních dvou ročníků a jako nepovinný je nabízen pro žáky 1. a 2. ročníku. Předmětová komise průběžně spolupracuje s vysokými školami, připravuje pro žáky přednášky a soutěže, koordinuje tematické plány učitelů, sleduje vydávané odborné publikace apod.

V matematických soutěžích dosahují žáci školy tradičně velmi dobrých výsledků na celostátní úrovni i v krajských kolech (např. v minulém školním roce tři první místa v krajských kolech kategorie A a C matematické olympiády, 7. až 10. místo v celostátním kole, první tři místa v krajském kole soutěže Klokán a 4. a 7. místo v celostátním kole soutěže Náboj).

Výuka probíhala v kmenových učebnách a učitelé i žáci při ní využívali standardní učební pomůcky. S interaktivní tabulí, jejíž využití by bylo v některých hodinách vhodné, se učitelé teprve seznamují a v hospitovaných hodinách ji nepoužili. Materiální podmínky pro výuku jsou velmi dobré.

Sledované hodiny měly rozdílnou úroveň, ale jednoznačně převažovaly takové, ve kterých byly využívány prvky moderní pedagogiky. Vyučující většinou využívali frontální metodu výuky s různými aktivizujícími prvky. Žákům kladli problémové dotazy a vedli je k samostatnému řešení příkladů. Často využívali slovní motivaci a úspěšné žáky hodnotili známkou. Kromě průběžného hodnocení jsou žáci klasifikováni především podle výsledků krátkých prověrek a čtvrtletních písemných prací. Ve dvou sledovaných hodinách použili učitelé formu kooperativní výuky, při které žáci pracovali ve čtyřčlenných nebo dvoučlenných skupinách. Hodiny byly velmi dobře připravené a z jejich průběhu bylo zřejmé, že žáci jsou na tento způsob zvyklí a práce je baví. Při výuce byly přirozeným způsobem rozvíjeny kompetence nejen matematické, ale i komunikativní a sociální.

Výuka biologie a zeměpisu

Kromě povinné výuky mají žáci možnost navštěvovat volitelné předměty seminář a cvičení z biologie a seminář ze zeměpisu. V předmětových komisích se učitelé zabývají především přípravou ŠVP, metodikou výuky, výběrem učebnic, organizací soutěží a exkurzí. Žákům jsou nabízeny různé doplňkové akce i v rámci projektových dnů.

Pro výuku biologie slouží odborná učebna, případně biologická laboratoř. Materiální podmínky pro výuku (zejména množství pomůcek, obrazů, vzorků přírodnin a odborné literatury) jsou velmi dobré.

Olympiády z biologie a soutěže v poznávání rostlin a živočichů jsou pořádány pravidelně, v olympiádě ze zeměpisu mohli žáci soutěžit poprvé v letošním školním roce. Významnějších úspěchů v krajském měřítku v posledních třech letech žáci školy nedosáhli. K rozvoji přírodovědných znalostí, dovedností a především k motivaci žáků jsou využívány kromě vlastní výuky i další aktivity (např. návštěvy ZOO, mykologické exkurze pro zájemce, organizování adopce zvířat, návštěva skleníků, výstav). Exkurze jsou ojediněle pořádány i v rámci výuky zeměpisu.

Struktura hodin byla jednoduchá a poměrně jednotvárná. Učitelé preferovali klasické metody výuky. Výraznější motivování žáků bylo sledováno jen v malé části hodin. Většina učitelů využila alespoň úvodní motivaci, méně běžné bylo zařazení motivačních prvků v průběhu hodin. Jen část učitelů uváděla při výuce zajímavosti vztahující se k probíranému tématu. Moderní metody výuky byly pozorovány jen výjimečně.

Aktivita žáků a jejich komunikace byly ve sledovaných hodinách celkově na průměrné úrovni. V žádné ze sledovaných hodin žáci nebyli vedeni k sebehodnocení. Průběžné

ohodnocení výkonů žáků bylo rovněž málo výrazné. V závěru některých hodin chybělo jak shrnutí nové látky, tak zhodnocení práce žáků.

Výuka chemie a fyziky

V rámci volitelných předmětů jsou žákům posledních dvou ročníků nabízeny semináře a cvičení z obou předmětů. Pravidelná dvouhodinová laboratorní cvičení z chemie jsou zařazena do 2. ročníku a cvičení z fyziky probíhají v rámci 1. až 3. ročníku (tj. po celou dobu povinné výuky fyziky). Předložené výstupní protokoly z laboratorních cvičení byly kvalitně vypracovány. Výuka v seminářích se zaměřuje nejen na prohloubení obsahu učiva, ale vede žáky i ke schopnosti samostatného zpracování a prezentování seminární práce na vybrané téma. Obsah některých z předložených seminárních prací žáků by bylo vhodné i dále využít v rámci středoškolské odborné činnosti, která není ve škole zatím výrazněji realizována. Již tradičně je ve škole připravována řada žáků, kteří dosahují vynikajících úspěchů v krajských i celostátních kolech předmětových olympiád (např. v loňském školním roce v nejvyšší kategorii A obsadili žáci školy první tři místa v krajském kole olympiády z fyziky a v celostátním kole patřili mezi úspěšné řešitele). Významných úspěchů dosáhli i žáci, kteří se účastnili národní soutěže v projektu ENERSOL zaměřeného na využití energie z ekologických zdrojů.

Pro výuku jednotlivých předmětů je k dispozici vždy příslušná odborná učebna a laboratoř. Vzhledem k velkému počtu tříd musí být část výuky realizována v kmenových učebnách, což mnohdy znemožňuje bezprostřední předvádění náročnějších demonstračních pokusů, které je vázáno na technické zázemí odborné učebny (např. pokusy z tematického celku elektřina a magnetismus ve 3. ročníku fyziky). Materiální vybavení pro výuku chemie a fyziky je na velmi dobré úrovni (v posledních třech letech byla rekonstruována laboratoř chemie a v rámci dotačního programu PRK Královéhradeckého kraje se podařilo vybudování laboratoře systému ISES pro výuku fyziky).

Ve výuce byly uplatňovány jak ověřené tradiční, tak i moderní způsoby práce. Sledované hodiny měly vesměs logicky uspořádanou strukturu. V použitých formách převažovala frontální výuka. V těch hodinách, kde pracovní úsilí spočívalo zejména na učiteli, většinou chyběl prostor pro heuristické a tvůrčí metody práce žáků a byla zde zaznamenána i nižší efektivita výuky. Ke klasifikaci a k motivaci žáků využili závěrečnou část hodin pouze někteří učitelé. Celkové hodnocení práce žáků bylo vyučujícími rovněž provedeno jen ojedinelé.

Výuka cizích jazyků

Škola nabízí žákům možnost volby druhého cizího jazyka a v rámci volitelných předmětů konverzace v cizím jazyce. Výhodou je přítomnost rodilých mluvčích všech jazyků (kromě francouzštiny) a jejich zapojování do jazykové výuky v 1. a 4. ročníku a vedení volitelných konverzací. Od 1. do 3. ročníku je časová dotace pro výuku jazyka 3 hodiny týdně, ve 4. ročníku 4 hodiny týdně. Při výuce prvního cizího jazyka žáci nejsou děleni do skupin dle pokročilosti, při výuce druhého cizího jazyka jsou děleni na začátečníky a pokročilé.

Ve škole je ustanovena předmětová komise pro cizí jazyky. Její subkomise pracují v rámci jednotlivých jazyků a vzájemně spolupracují (např. při tvorbě ŠVP, při přípravě ústní části nové maturitní zkoušky a při zapojování rodilých mluvčích do výuky). Pro angličtinu je ustanovena předmětová komise samostatně. Obě komise organizují i celou řadu akcí souvisejících s výukou jazyků (např. účast na Mezinárodním veletrhu jazyků a v soutěži Freundschaft, zajišťování certifikačních zkoušek z ruštiny, příprava na Zertificat Deutsch a FCE, návštěva představení Anglického divadla a festivalu francouzských filmů v rámci Dnů frankofonie, projektové dny, konverzační soutěže, exkurze do Londýna). Žáci mají

každoročně možnost složit mezinárodní zkoušky – First Certificate of English, Zertificat Deutsch a mezinárodní zkoušku z ruského jazyka. V cizojazyčných soutěžích se umisťují na předních místech v krajských i celostátních kolech, především v ruském, německém a francouzském jazyce.

Ve škole jsou tři jazykové učebny, které však pro všechny hodiny cizích jazyků nestačí. Některé hodiny proto probíhají i v učebnách, které nejsou pro výuku cizích jazyků vybaveny (včetně počítačové učebny).

Ve sledovaných hodinách francouzštiny a španělštiny byly kombinovány všechny jazykové dovednosti, jen v hodině angličtiny žáci pracovali převážně písemně a ústně komunikovali minimálně. V této hodině byl patrný šum a neklid, ostatní sledované hodiny probíhaly v přátelské atmosféře. K efektivním hodinám patřila především hodina francouzštiny, v níž byly vhodně střídány učební aktivity. Ve většině hodin byla frontální výuka kombinována se samostatnou prací žáků a prací ve dvojicích a skupinách. Často v nich však chybělo seznámení s cílem hodiny a krátký motivační úvod. Rovněž závěrečná část hodin nebyla většinou vyučujících využita pro shrnutí učiva a hodnocení práce žáků.

Žáci jsou dle sdělení jednotlivých vyučujících hodnoceni za písemný a ústní projev, do výsledné známky se rovněž promítá jejich aktivita v hodinách, vztah k jazyku, pravidelnost domácí přípravy.

Výuka informatiky a výpočetní techniky

Výuka IVT je ve škole posílena a vyučuje se v 1. a 2. ročníku s týdenní dotací dvě hodiny. V rámci výuky je žákům umožněn i certifikovaný praktický výstup ECDL, ale dosud není využíván. Žáci se účastní každoroční soutěže a olympiády v programování.

V roce 2005, kdy bylo ve škole využíváno včetně kabinetů jen 30 PC, byla instalována kompletní strukturovaná kabeláž. To umožnilo další postupné vybavování školy moderní výukovou i prezentační technikou včetně kvalitního programového vybavení (nyní 100 počítačových stanic, 12 datových projektorů, 1 interaktivní tabule). Plně jsou využívány především technické prostředky instalované v počítačových učebnách. Většímu využití možností instalované interaktivní tabule brání malá osobní praktická zkušenost i časové zatížení pedagogů tvorbou ŠVP a ne zcela vyhovující programové vybavení dostupné na trhu. Ukázky na webu Česká škola nevyhovují požadavkům výuky. Nabídka existuje pro ACTIV Board, škola však vlastní SMART Board. Školení učitelů s ukázkou modelové hodiny se dosud neuskutečnilo. Škola má podrobný přehled o nabízených možnostech. Pomalu se daří prosazovat snaha o e-learningové prostředí výuky. Další modernizace a vybavení infrastrukturou je přesně a účelně plánována. Důsledkem velkého obsazení učeben s prostředky informačních a komunikačních technologií (ICT) je však snížena možnost výuky ostatních předmětů na PC. Jedním z cílů výuky volitelného předmětu Žurnalistika a mediální výchova je tvorba internetových novin a tvorba prezentací pro webové stránky školy. Metodickým pokynem je řešeno zajištění souladu s autorským zákonem. Ve škole se důsledně dbá na nepoužívání nelegálních kopií CD a DVD, videokazet, softwaru. Možnosti prostředků ICT jsou efektivně využívány i v procesu řízení školy.

Koordinace ICT služeb ve škole probíhá cílevědomě a kvalitně. Koordinátorka neabsolvovala vzdělávání ICT koordinátorů, avšak vykazuje kompetence na této úrovni. Zajišťuje nákup prostředků, programového vybavení, licencí, řešení problémů, spolupracuje s informatiky v oblasti správy firewall, e-pošty, ISA serveru – správce. Kontinuita provozu datové sítě je zajištěna vlastními prostředky. Stejně jsou zpracovávány i podklady pro maturity. Koordinátorka zajišťuje i školení pro učitele, dříve v rámci SIPVZ. Nyní je přihlášeno 12 vyučujících na kurz výuky digitální grafiky. Škola

nepotřebuje externí firmu pro správu sítě. Pravidelně používá datový projektor třetina až polovina učitelů. V každé učebně s datovým projektorem je k dispozici PC. Společný disk „Výuka“ je zpřístupněn žákům ke čtení v rozsahu školní lokální sítě, učitelé mají možnost vzdáleného připojení prostřednictvím služby VPN. Internetové stránky školy získávají v současné době zcela novou podobu a náplň.

V navštívených hodinách převažovala frontální forma výuky. Učitelé používali odborné termíny, jejichž význam uváděli do souvislostí. Při výuce programování pracovali žáci samostatně. Své myšlenky a názory formulovali v logickém sledu, vyjadřovali se výstižně a souvisle. Při výuce základů práce s PC v 1. ročníku byla patrná pasivita některých žáků.

Škola spolupracovala při řešení grantového projektu Univerzity Hradec Králové „E-learning pro zvýšení kvality všech stupňů vzdělávání“. Dále byl realizován projekt „Vizualizace výuky jazyků s využitím dataprojektoru“. Žáci 4. ročníku absolvovali Národní srovnávací zkoušky SCIO. Pro učitele byl připraven projekt ICT vzdělávání pedagogického sboru „Vstříc digitálním domorodcům“.

Tělesná výchova

Škola provozuje dvě tělocvičny. Tělovýchovné vybavení (náradí i náčiní) je k dispozici v dostatečném počtu, ale je již opotřebované. Parkety v tělocvičnách vyžadují kompletní ošetření (upevnění, broušení, lakování). Rozhodující vliv na fyziologii tělesných cvičení stejně jako na bezpečnost má stav cvičebního povrchu. Při vlhkém počasí uvolňuje venkovní, jinak bezpečná, umělá plocha ze svého složení jemný štěrkopísek, zprašuje se, a tím se zhoršuje její kvalita. Bývalá žakovská dílna je svépomocí postupně přebudována na moderní posilovnu, která poskytuje relaxaci i zaměstnancům školy. Škola vlastní tři lodě a další dvě plánuje dokoupit.

Vyučující mají zaveden propracovaný spolehlivý systém střídání cvičebních skupin. Osvědčila se výuka v blocích. Učitelé tělesné výchovy připravují žáky pro účast v žakovských soutěžích, na sportovně turistické kurzy, lyžařský a výběrový lyžařský zájezd pro žáky 2. - 4. ročníku do Alp. Velký ohlas má sportovní kurz, pořádaný v areálu tábora v Orlických horách. Škola zajišťuje rozhodčí na mistrovství ČR mentálně postižených ve stolním tenisu.

V průběhu inspekce byly navštíveny hodiny tří vyučujících. Zaznamenána byla běžná hodina kondiční gymnastiky chlapců plně řízená učitelem, samostatné procvičování herních dovedností chlapců v kopané a herních dovedností v odbíjené dívek. Ve všech případech byla dodržena pravidla bezpečnosti a hygieny, vyučovací jednotky byly členěny na silově odlišné části. Jeden učitel trénuje korfbal, úpoly, prosazuje zařazení zdravotní tělesné výchovy (nápravu skoliózy, astmatu). Pro některé žáky jsou organizována kompenzační cvičení v rámci sportovních her.

Učitelé vhodným způsobem rozvíjeli kompetence žáků jen v těch hodinách, kde se jim podařilo ve větší míře spolupracovat se žáky a podchytit jejich zájem. Stavba hodin byla většinou klasická, těžiště činnosti spočívalo převážně na vyučujících. K samostatné práci dostávali žáci ve většině hodin jen málo příležitostí, zpravidla poslouchali a poměrně pasivně přebírali fakta předkládaná vyučujícím nebo formou žakovských referátů. Jejich aktivita i komunikace byla celkově na průměrné úrovni. Malá pozornost byla věnována hodnocení žáků a jejich vedení k sebehodnocení. Zaznamenané rozdíly v prokazovaných dovednostech žáků u jednotlivých učitelů svědčí o určité odlišnosti nároků kladených na žáky i o různé míře podpory rozvoje požadovaných kompetencí u žáků. Závěr vyučovacích hodin jen někteří učitelé využili pro shrnutí učiva, pro motivaci a hodnocení práce žáků.

Škola splňuje Standard ICT služeb ve škole v oblasti materiálních i personálních podmínek. Snaží se o e-learningové prostředí výuky.

Současné vedení věnuje oblasti sportu větší pozornost, než tomu bylo v minulosti. Malá neúčast žáků při výuce je dosažena vlivem účinné pozitivní motivace dívek a chlapců i systémovým organizačním zabezpečením osvobození z výuky.

Sledovaný průběh vzdělávání měl celkově standardní úroveň.

Projevy dosahování úrovně klíčových kompetencí prostřednictvím vzdělávacího obsahu

V rámci inspekčních hospitací bylo sledováno zvyšování funkční gramotnosti žáků v oblasti přírodovědné, čtenářské, matematické, v cizích jazycích, v práci s ICT, v tělesné výchově a sociální gramotnosti.

Žáci ve sledované výuce společenskovedních předmětů byli schopni přijímat různé druhy sdělení a většina z nich je uměla správně interpretovat. Získané informace byly porovnávány a dávány do souvislostí s jinými poznatky. Pro podporu aktivity žáků a řízené diskuse bylo vhodně využito problémových otázek. Nároky kladené na žáky při výuce byly přiměřené a žáci většinou zvládali dostatečně jasně formulovat své názory i přesvědčivě argumentovat. Žáci 4. ročníků se dokázali orientovat v uměleckém textu, uměli provést jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice i stylu.

V přírodovědných předmětech a matematice byli žáci dostatečně vedeni k osvojení základních studijních návyků. Matematické poznatky a postupy dokázali aplikovat převážně rychle a pohotově. V hodinách cizích jazyků četli s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty a celkem dobře ústně komunikovali v různých jednodušších situacích. Práci s informacemi (zejména s využitím prostředků ICT) a komunikaci pomocí internetu zvládají efektivně. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, jsou jim vytvářeny vhodné podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu.

V průběhu všech hospitovaných hodin i mimo výuku žáci akceptovali dohodnutá pravidla komunikace, vůči sobě navzájem i k vyučujícím se chovali slušně, agresivita nebyla pozorována. Učitelé respektovali osobnost žáků a právo na jejich vlastní názor. Pokud dostali žáci příležitost, dokázali úspěšně spolupracovat, pomáhat si, byli schopni respektovat se navzájem a akceptovat názory ostatních. Pro stmelení kolektivu 1. ročníků jsou významné dvoudenní adaptační kurzy pořádané na začátku školního roku.

Míra osvojených kompetencí žáků ve sledovaných oblastech vzdělávání odpovídá jejich studijním předpokladům, věku a učebním požadavkům gymnázia.

Výsledky vzdělávání žáků na úrovni školy

Evaluace výsledků vzdělávání žáků je ve škole zjišťována formou sběru dat (dotazníky, pozorování, rozhovory) i vyhodnocováním úspěšnosti žáků v komerčních testech. Ředitel školy získává zpětnou vazbu i od předmětových komisí, které zpracovávají podkladovou zprávu i s návrhy opatření pro zlepšení výsledků.

Z údajů vykazovaných školou ve výročních zprávách vyplývá, že úspěšnost žáků 1. ročníků ve vzdělávání na gymnáziu je srovnatelná s jejich úspěšností v základní škole. Tato skutečnost svědčí o velmi dobrých podmínkách, které škola vytváří pro usnadnění adaptace žáků v souvislosti s jejich přechodem na gymnázium. Většina žáků nemá vážnější prospěchové problémy, jejich prospěch je vyrovnaný. Výsledky průběhu studia se odrážejí i ve výsledcích maturitních zkoušek a úspěšnosti žáků v přijímacím řízení na vysoké a vyšší odborné školy. Ve sledovaném období byly zaznamenány u velmi malého počtu

žáků snížené známky z chování (za tři roky u 4 žáků), což je dokladem dobré výchovné práce školy a jednotnosti výchovných požadavků. O kvalitě vzdělávacího procesu ve škole svědčí údaje o úspěšnosti žáků za uplynulý školní rok, kdy v závěrečném hodnocení z celkového počtu 607 žáků prospělo s vyznamenáním 78, tj. 12,85 %, 528 prospělo, tj. 86,98 %. Jedna žákyně z důvodu aktivního sportovního vytížení se vzdělává podle individuálního plánu a vedení školy jí umožnilo rozložit jeden ročník na dvě klasifikační období. Maturitní zkoušku konali celkem 153 žáci, z toho 31 žák s vyznamenáním, 92 žáci prospěli a 3 neprospěli. Jedna žákyně vykonala celou maturitní zkoušku v září 2008. Tři žákyně konaly opravnou maturitní zkoušku, jedna z nich neprospěla a bude konat v příštím roce celou maturitní zkoušku znovu.

Úspěšnost žáků při přechodu na vyšší stupeň vzdělání je mapována výchovným poradcem. Ten v uplynulém roce zavedl systém získávání informací o přijetí absolventů gymnázia na vysoké a vyšší odborné školy a o jejich dalším pokračování ve studiu. V další fázi tohoto systému je plánována zpětná vazba prostřednictvím kontaktů na absolventy dřívějších ročníků. Z dosavadních výsledků je zřejmé, že u přijímací zkoušky uchazeči v polovině případů nebyli úspěšní, ale vzhledem k faktu, že někteří jedinci vykonávali přijímací zkoušku na více škol, každý byl přijat.

Předmětové komise jednotlivých vzdělávacích oblastí vyhodnotily za školní rok testy Vektor žáků 1. ročníků. V celkovém srovnání gymnázií byli žáci slabě podprůměrní ve všech předmětech. Na základě výsledků škola identifikovala žáky s možnými výukovými problémy a pro jejich snadnější adaptaci byl vypracován systém podpory jejich vzdělávání.

Výsledky vzdělávání žáků lze vzhledem k cílům školy hodnotit jako velmi dobré.

Závěrečné hodnocení

Činnost školy odpovídá údajům v rejstříku škol a školských zařízení. Vzdělávací nabídka školy zohledňuje její reálné podmínky a možnosti. ŠVP je v současné době tvořen. Ředitel školy postupně naplňuje cíle, které má stanoveny v koncepci školy. Úroveň řízení vytváří dobré předpoklady pro naplňování vzdělávacích cílů a další rozvoj školy.

Rovnost příležitostí ke vzdělávání škola zabezpečuje jak při přijímacím řízení, tak při samotné vzdělávací činnosti. Taktéž rovnost přístupu k poradenským službám je pro všechny žáky školy zajištěna. Tato oblast je příkladem dobré praxe.

Škola používá finanční prostředky v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Ve škole jsou vytvořeny dobré podmínky pro hospodárné, účelné a efektivní nakládání s finančními prostředky, které jsou důležitým předpokladem pro zvyšování kvality vzdělávání a vykonávání činností školy. Výše finančních prostředků na přímé výdaje na vzdělávání ze státního rozpočtu, vstřícnost zřizovatele k potřebám školy, aktivní zapojení do rozvojových programů a projektů a vysoká úspěšnost při vyhledávání dalších zdrojů financování umožnily škole dobrý materiální rozvoj. Získané finanční prostředky vytvářejí dostatečné předpoklady pro odměňování zaměstnanců a DVPP, pro zajištění plynulého chodu školy a provádění dalších aktivit podporujících rozvoj osobností žáků. Škola má odpovídající množství materiálních a finančních zdrojů, které jsou vhodně využívány k podpoře strategických priorit a k realizaci ŠVP.

Pro zlepšení materiálních podmínek vyvinulo vedení školy v posledním období značné úsilí. Zaměřilo se především na pořízení moderní didaktické techniky, nákup dalších stolních počítačů a notebooků, budování a vybavování odborných učeben a učitelských kabinetů. Vybavení pomůckami pro jednotlivé předměty je velmi dobré a pro naplnění vzdělávacího programu školy je postačující.

Téměř všichni pedagogičtí pracovníci mají odbornou kvalifikaci pro práci, kterou vykonávají. Vedení školy přistupuje zodpovědně k výběru nových uchazečů o zaměstnání ve škole. Začínající učitelé procházejí v prvním roce své činnosti adaptačním procesem a teprve po jeho vyhodnocení se rozhoduje o prodloužení jejich pracovní smlouvy. Další vzdělávání učitelů je organizováno hospodárně a efektivně a směřuje k naplnění cílů stanovených plánem práce školy. Personální podmínky pro výuku, pozornost věnovaná začínajícím učitelům a systematický přístup k DVPP mají vynikající úroveň. Realizovaná preventivní strategie školy umožňuje předcházet sociálně patologickým jevům včetně šikany.

Průběh vzdělávání vychází převážně z tradičního pojetí výuky založeného na frontálních metodách. V hodinách sledovaných předmětů byla míra aktivního zapojování žáků do vzdělávacího procesu zřetelně ovlivněna pedagogickým umem učitele. Jen někteří učitelé dovedli využít studijní potenciál žáků, podpořit jejich aktivní účast ve výuce, cíleně rozvíjet jejich schopnosti a vést je k přesnému vyjadřování a argumentaci. Použité klasické metody práce ne vždy vedly k požadované podpoře rozvoje kompetencí žáků. Rezervy zůstávají ve využívání moderních metod výuky, v důslednějším vedení žáků k samostatnému získávání informací i v oblasti uplatňování sebehodnocení a formativního hodnocení žáků.

Oblast spolupráce s mnohými partnery je přínosná a je zde předpoklad vzniku dalšího pozitivního rozvoje vztahů. Přestože ředitel školy vytváří podmínky pro činnost školské rady, její činnost je formální a přínos pro školu malý.

O úspěšnosti žáků školy svědčí výborná umístění v okresních, krajských i celostátních kolech soutěží a olympiád – v českém jazyce a literatuře, matematické, fyzikální a chemické olympiádě, v cizojazyčných soutěžích v anglickém, německém, francouzském a ruském jazyce.

Škole se daří vytvářet optimální podmínky a vyvážené klima pro vzdělávání svých žáků a pro jejich úspěšné přijetí na vyšší a vysoké školy.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina Gymnázia J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo náměstí. 682, č.j. 23942/SM/2005, vydaná Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 8. prosince 2005, s účinností od 1. ledna 2006
2. Rozhodnutí MŠMT, č.j. 27 820/2006-21 ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení školy Gymnázium J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo náměstí. 682, ze dne 22. 1. 2007, s účinností od 1. 9. 2007
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje č. j. 14277/SM/2008-5 ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení školy Gymnázium J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo náměstí. 682, ze dne 18. 9. 2008, s účinností od 18. 9. 2008 (změna nejvyššího povoleného počtu stravovaných ve školském zařízení)
4. Doklad č.j. 23391/SM/2005 o jmenování ředitele školy, vydaný Královéhradeckým krajem ze dne 31. října 2005, s účinností od 1. 11. 2005
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 8. 12. 2008
6. Vlastní hodnocení předmětových komisí školní rok 2007/2008, ze dne 21. 8. 2008
7. Průběžná zpráva za školní rok 2007/2008 ze dne 21. 8. 2008, schválena ředitelem školy
8. Zpráva o výsledcích úspěšnosti 4. ročníků v přijímacím řízení na VOŠ a VŠ, září 2008
9. Učební dokumenty pro Gymnázia, učební plán Gymnázia se čtyřletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR dne 5. 5. 1999 pod č.j. 20 595/99-22, s platností od 1. 9. 1999 počínaje 1. ročníkem
10. Učební osnovy volitelných předmětů platné pro školní rok 2008/2009
11. Záznamy z rozhovorů s vedoucími předmětových komisí a s výchovným poradcem
12. Záznamy z inspekčních hospitací
13. Pracovní náplň výchovného poradce a metodika prevence ze dne 1. 1. 2006
14. Seznam problémových žáků, školní rok 2008/2009
15. Ukázky protokolů z laboratorních cvičení z fyziky ve školním roce 2008/2009
16. Ukázky seminárních prací žáků z přírodovědných předmětů, školní roky 2006/2007, 2007/2008
17. Projekty vypracované školou a jejími žáky v oblasti přírodovědného vzdělávání v posledních třech školních letech
18. Zápis z jednání předmětových komisí a plány činnosti pro školní rok 2008/2009
19. Vzorek záznamů z hospitační činnosti ředitele školy, zástupce ředitele pro vnitřní vztahy, zástupkyně ředitele pro vnější vztahy a metodika/didaktika, školní rok 2008/2009
20. Koncepte školy „Strategický plán rozvoje na roky 2009 až 2015“, verze 1 a 12
21. Školní řád Gymnázia J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo náměstí. 682, schválený školskou radou s platností od 1. 9. 2006
22. Učební plány školy platné pro školní roky 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009
23. Složky přijímacího řízení za školní roky 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009
24. Třídní knihy vedené ve školních letech 2007/2008 a 2008/2009

25. Tematické plány učitelů pro školní roky 2007/2008 a 2008/2009
26. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2006/2007, 2007/2008 a 2008/2009
27. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů platné ve školním roce 2008/2009
28. Záznamy z porad vedené ve školním roce 2008/2009
29. Organizační řád, Gymnázium J. K. Tyla, Hradec Králové, ze dne 1. 9. 2008
30. Organizační schéma školy platné od 29. 10. 2008
31. Provozní řád ze dne 1. 9. 2008
32. Obecný harmonogram tvorby ŠVP, nedatováno
33. Kritéria klasifikace a pravidla hodnocení pro předmět biologie, 3. ročník
34. Vlastní hodnocení školy, Gymnázium J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo náměstí 682, 2006/2007
35. Vlastní hodnocení Gymnázia J. K. Tyla. Průběžná zpráva za školní rok 2007/2008
36. Výroční zprávy za školní roky 2005/2006, 2006/2007 a 2007/2008
37. Rámcový program protidrogové prevence na školní rok 2008/2009. Výchovné poradenství. Materiál výchovného poradce ze září 2008
38. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků z 1. 9. 2008
39. Jmenování ředitele školy do funkce s účinností od 1. 11. 2005 ze dne 31. 10. 2005,
40. Celkové výsledky voleb do školské rady (2009-11) ze dne 1. 12. 2008
41. ICT plán školy na rok 2007, aktualizovaný k 1. 10. 2007
42. Projektový list – detailní popis projektu „Generální rekonstrukce areálu školy“ ze dne 26. 2. 2007 (ROP II Severovýchod – rozvoj městských a venkovských oblastí)
43. Výkaz S 8-01 o střední škole, podle stavu k 30. 9. 2006 (ÚIV)
44. Výkaz S 8-01 o střední škole, podle stavu k 30. 9. 2007 (ÚIV)
45. Výkaz S 8-01 o střední škole, podle stavu k 30. 9. 2008 (ÚIV)
46. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí v letech 2006, 2007 a za 1. - 3. čtvrtletí 2008
47. Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace (upravený rozpočet) na rok 2006 ze dne 15. 12. 2006
48. Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace (upravený rozpočet) na rok 2007 ze dne 14. 12. 2007
49. Soustava ukazatelů k rozpočtu organizace (upravený rozpočet) na rok 2008 ze dne 14. 11. 2008
50. Ukazatele nákladovosti v roce 2007 pro krajské školství ze dne 4. 2. 2008 – rozbor hospodaření
51. Údaje o použití finančních prostředků poskytnutých v roce 2007 (ÚZ 33 353)
52. Údaje o použití finančních prostředků poskytnutých v roce 2007 (ÚZ 33 245)
53. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za rok 2006 ze dne 24. 1. 2007
54. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za rok 2007 ze dne 21. 1. 2008
55. Účtový rozvrh školy pro rok 2006, 2007 a 2008
56. Hlavní účetní kniha za období 1. - 12. 2006 a 1. - 12. 2007
57. Směrnice pro vnitřní kontrolní systém s účinností od 1. 1. 2007
58. Protokol o kontrolním zjištění KHS KHK ze dne 29. 10. 2008

59. Vyúčtování účelové dotace za rok 2006 „Státní informační politika ve vzdělávání na zajištění vzdělávání pedagogů v oblasti informačních a komunikačních technologií“ ze dne 1. 2. 2007
60. Vyhodnocení použití účelové dotace rozvojového programu Podpora pokrytí konektivity škol v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání v roce 2007 ze dne 1. 2. 2008
61. Grantová smlouva „Projekty partnerství Comenius v rámci Programu celoživotního učení“ č. COM-MP-2008-197 ze dne 19. 9. 2008
62. Smlouvy mezi Gymnáziem J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo náměstí 682 a Statutárním městem Hradec Králové o poskytnutí finanční podpory kulturních, volnočasových a veřejně prospěšných aktivit v roce 2007 a 2008 (např. Tylova léta, Mezi mosty - raftový závod královéhradeckých středních škol, 80 let budovy Gočárova gymnázia v Hradci Králové a Dějepisný pobytový a prožitkový kurz „Tři dny v reálném socialismu“)
63. Smlouvy mezi Gymnáziem J. K. Tyla, Hradec Králové, Tylovo náměstí 682 a Královéhradeckým krajem o poskytnutí finanční podpory z rozpočtu kraje v oblasti školství, kultury, volnočasových aktivit a sportu v roce 2007 a 2008 (např. Mezi mosty - raftový závod královéhradeckých středních škol, E-learning jako alternativní vyučovací metoda přírodovědných předmětů)
64. Rozhodnutí Královéhradeckého kraje o přidělení finančních prostředků v rámci programu „Podpora příspěvkových organizací vykonávajících činnost škol a školských zařízení s výbornými výsledky talentovaných žáků“ ze dne 14. 2. 2008

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Denisova 1073, 506 01 Jičín.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.